Tyhjennä lomake

9A

Verovelvollisen nimi	Henkilö-/LY-tunnus

LASKELMA ARVOPAPERIEN JA ARVO-OSUUKSIEN LUOVUTUSVOITOSTA

Ohjesivu

Lomake annetaan markkoina.
Osakehuoneistosta saatu luovutusvoitto ilmoitetaan lomakkeella 9.

2000

Luovutettu arvopaperi/arvo-osuus ja lukumäärä	Verovelvollisen ilmoitus							Veroviranomaisen merkintöjä
	Hankinta-aika	Luovutusaika	Luovutushinta	Hankintahinta	Voiton hankkimismenot	Hankinta-meno-olettama	Voitto tai tappio	Verotettava voitto tai tappio
						Voitot yhteensä		
						Tappiot yhteensä 1)		

Lisätietoja (mm. luovutetun arvopaperin saantoperuste, jos se on muu kuin kauppa, esim. perintö, lahja, ositus, rahastoanti, uusmerkintä tai fuusio, ks. ohjeita lomakkeen kääntöpuolella)

1) Tappio siirretään vähennettäväksi lomakkeella 9 ilmoitettavasta luovutusvoitosta. Jos luovutusvoittoa ei ole, vähentämättä jäävä luovutustappio on vähennyskelpoinen kolmena seuraavana verovuotena saatavista luovutusvoitoista.

Valmis

Tulosta

I ARVOPAPERIEN JA ARVO-OSUUKSIEN LUOVUTUSVOITTOJEN VEROTTAMINEN

1. Luovutusvoitto

Arvopaperin luovutuksesta saatu omaisuuden luovutusvoitto on veronalaista pääomatuloa. Sillä, onko omaisuus hankittu ostamalla tai muutoin vastiketta vastaan tai saatu vastikkeetta, ei sinänsä ole vaikutusta voiton veronalaisuutta tutkittaessa.

2. Luovutusvoiton laskeminen

Luovutusvoiton määrä lasketaan siten, että

- luovutushinnasta vähennetään todellinen poistamatta oleva hankintameno ja voiton hankkimisesta johtuneet menot. Hankintamenoon luetaan omaisuuden ostoon välittömästi liittyvät kustannukset kuten varainsiirtovero.

Todellisen hankintamenon ja voiton hankkimisesta johtuneiden menojen sijasta luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saa kuitenkin vähentää ns. hankintameno-olettaman, joka on vuodesta 1999 alkaen aina vähintään

- 20 prosenttia luovutushinnasta tai
- jos luovutettu omaisuus on ollut luovuttajalla vähintään 10 vuotta, vähennys on vähintään 50 prosenttia luovutushinnasta.

Voiton hankkimisesta aiheutuneita menoja ei hankintameno-olettaman lisäksi saa vähentää.

Perintönä tai lahjana saadun omaisuuden luovutushinnasta vähennetään perintö- tai lahjaverotuksessa käytetty verotusarvo ja voiton hankkimisesta johtuneet menot. Vaihtoehtoisesti vähennetään ns. hankintameno-olettama. Perintönä saadun omaisuuden omistusaika lasketaan perittävän kuolemasta.

Jos luovutettu omaisuus on saatu osituksessa, omistusaika ja hankintameno lasketaan ositusta edeltäneen luovutuksen mukaan.

Talletustodistusten sekä obligaatioiden ja muiden joukkovelkakirjalainojen luovutuksissa on eroteltava niiden pääoma-arvo ja korko-osuus sekä obligaatio- ja muiden joukkovelkakirjalainojen jälkimarkkinahyvitys. Pääomaan sovelletaan luovutusvoittoverotusta koskevia säännöksiä ja korkoon sekä jälkimarkkinahyvitykseen pääomatuloa koskevia säännöksiä.

3. Arvo-osuuksien luovutus

Arvo-osuuksia ovat esim. osakkeet, merkintäoikeudet, joukkovelkakirjat, optio- tai vaihtovelkakirjalainat, optiotodistukset ja sijoitusrahasto-osuudet, jotka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Arvo-osuuksien luovutusvoittoja verotetaan samalla tavalla kuin arvopapereiden luovutusvoittoja. Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet tiettyyn omaisuuteen katsotaan luovutetuiksi, ellei verovelvollinen muuta näytä, siinä järjestyksessä kuin ne on saatu.

4. Tappion vähentäminen

Verovelvollisella on oikeus vähentää omaisuuden luovutuksen tuottama tappio samana vuonna saaduista luovutusvoitoista. Mikäli verovuonna ei ole luovutusvoittoja, verovelvollisella on oikeus vähentää luovutustappio kolmena seuraavana vuonna sitä mukaa kuin voittoa muodostuu. Jos tappiota on eri vuosilta, vanhimmat vähennetään ensiksi. Luovutustappiota ei oteta huomioon pääomatulolajin alijäämää vahvistettaessa.

II ERITYISTAPAUKSIA

1. Osake ja merkintäoikeus

Rahastoannissa saadun ilmaisosakkeen omistusaika lasketaan vanhan osakkeen hankinta-ajankohdasta. Vastaavaa periaatetta sovelletaan myös uusmerkinnässä silloin, kun uusia osakkeita voidaan merkitä vastiketta vastaan vain entisten osakkeiden suhteessa. Sitä vastoin, jos osakkeenomistaja on osakeannissa saanut merkitä uusia osakkeita yli alkuperäisen osuutensa tai merkintä on ollut avoin, lasketaan uusien osakkeiden omistusaika niiden merkinnästä.

Verovelvollisen aikaisemmin omistamien osakkeiden hankintamenoa ei oteta huomioon näiden perusteella merkityn osakkeen tai merkintäoikeuden hankintamenoa laskettaessa. Näin ollen ilmaisosakkeen ja merkintäoikeuden hankintameno on nolla. Verotettavaa luovutusvoittoa laskettaessa voidaan kuitenkin aina vähentää hankintameno-olettama (20/50 % luovutushinnasta).

Jos merkintäoikeudesta tai osakkeesta on suoritettu vastiketta, todellinen hankintameno muodostuu maksetuista määristä.

2. Osakkeisiin liittyviä erityistapauksia

Osakevaihto, yhtiöiden sulautuminen (fuusio) ja jakautuminen

Aikaisemman osakeomistuksen suhteessa tapahtunutta osakkeiden vaihtamista näissä järjestelyissä ei tietyin edellytyksin pidetä luovutuksena. Järjestelyissä saatujen uusien osakkeiden omistusaika ja hankintameno määräytyvät tällöin aikaisemmin omistettujen osakkeiden hankinnan perusteella. Siltä osin kuin vastikkeena saadaan rahaa, tapahtuu osakkeiden luovutus, jossa voi syntyä luovutusvoittoa tai -tappiota.

Ns. bonusosake

Käytännössä on ollut järjestelyjä, joissa osakkeiden ostaja on voinut kaupan perusteella saada osakkeita myyvältä osakkaalta bonusosakkeita tietyn ajan jälkeen ilman eri veloitusta. Tällainen bonusosake katsotaan hankituksi vastikkeellisesti. Yhden osakkeen hankintameno lasketaan jakamalla maksettu kauppahinta ostettaessa saatujen ja bonusosakkeiden yhteismäärällä.

Osinkona saatu osake

Osingon jakaminen osakkeina merkitsee uutta saantoa, jonka mukaan määräytyy osakkeiden hankinta-aika ja hankintahinta. Osakkeen hankintameno lasketaan sen ajankohdan käyvän arvon mukaan, jolloin osinko on nostettavissa. Vastaavalla tavalla laskettu arvo on perusteena osinkotuloa määritettäessä.

3. Optiolaina, optio-oikeus ja vaihtovelkakirjalaina

Optiolainan hankintameno jaetaan luovutusvoittoa laskettaessa velkakirjan ja optiotodistusten kesken, jos velkakirja ja optiotodistukset luovutetaan erikseen. Velkakirjan hankintameno on sille käyvän koron ja lainaehtojen perusteella arvioitu käypä arvo hankintahetkellä. Loppuosa lainan merkintähinnasta on optiotodistusten hankintamenoa.

Optio-oikeuksia, jotka oikeuttavat merkitsemään yhtiön osakkeita tietyin ehdoin, voidaan osakeyhtiölain mukaan laskea liikkeelle myös ilman lainaosaa. Optio-oikeuden myyntiä verotetaan luovutusvoittona.

Verovelvollisen aikaisemmin omistamien osakkeiden hankintamenoa ei oteta huomioon niiden perusteella merkityn optiolainan, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan hankintamenoa laskettaessa.

Optiolainaan liittyvän optiotodistuksen käyttämistä ei pidetä luovutuksena. Osakkeita merkittäessä ei siten synny luovutusvoittoa. Vastaavaa periaatetta sovelletaan myös optio-oikeuksiin. Luovutuksena pidetään vasta saatujen osakkeiden myyntiä. Osakkeiden omistusaika lasketaan osakkeiden merkintäoikeuden saannosta. Luovutuksena ei pidetä myöskään vaihtovelkakirjan vaihtamista yhtiön osakkeisiin. Merkittyjen osakkeiden omistusaika lasketaan vaihtovelkakirjan saannosta.

Jos kysymyksessä on työsuhdeoptio, sovellettaviksi tulevat sitä koskevat erityissäännökset. Työsuhdeoptiota katsotaan käytettävän, kun verovelvollinen saa tai hankkii sen kohteena olevat osakkeet. Tässä yhteydessä syntyvä etu on palkkatuloa.

4. Vakioidut optiot ja termiinit

Vakioituihin optioihin sovelletaan luovutusvoittojen verotusta koskevia säännöksiä. Option haltijan saama lunastushinnan ja markkinahinnan välistä erotusta vastaava positiivinen suoritus otetaan huomioon option luovutushintana ja hänen suorittamansa preemio hankintamenona luovutusvoittoa määrättessä. Luovutusvoiton verotusta koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi myös option sulkemistilanteissa, jolloin voiton tai tappion määräksi muodostuu maksetun ja saadun preemion välinen erotus. Optiosta sen tilityksen tai sulkemisen yhteydessä aiheutunut tappio voidaan vähentää luovutustappiona. Samoin voidaan luovutustappiona vähentää option raukeamisesta aiheutuva menetys.

Omaisuuden luovutusvoittoon rinnastetaan vakioidusta termiinisopimuksesta syntynyt voitto. Voittoa laskettaessa ei kuitenkaan vähennetä edellä mainittua hankintameno-olettamaa (20/50 %). Vakioidusta termiinisopimuksesta aiheutunut tappio rinnastetaan luovutustappioon.

Vakioituja optioita ja termiinejä koskevia periaatteita sovelletaan myös niihin rinnastettaviin johdannaissopimuksiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueella olevalla säännellyllä markkinalla, joka on sitä koskevien säännösten mukaan annettu Euroopan yhteisön komission tiedoksi.

5. Sijoitusrahaston rahasto-osuudet

Tällä lomakkeella ilmoitetaan myös sijoitusrahasto-osuuksien lunastuksista ja luovutuksista syntyvät luovutusvoitot. Rahasto-osuuden hankintamenona pidetään hintaa, jonka rahasto-osuuden omistaja on osuudesta maksanut.

TÄYTTÖOHJE

Lomake annetaan markkoina.

Kullekin riville merkitään vain yhtä arvopaperia koskevat tiedot. Jos useampia samanlaatuisia arvopapereita on ostettu ja myyty samaan hintaan yhdellä kertaa, ne voidaan merkitä samalle riville yhtenä summana.

Luovutettu arvopaperi on yksilöitävä tarkasti. Osakkeista esim. on ilmoitettava yhtiön täydellinen nimi, osakkeiden laji ja sarja.

Hankinta-aika ja luovutusaika on ilmoitettava päivän tarkkuudella.

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvia arvo-osuuksia ei yksilöidä numeroilla kuten osakekirjoja, minkä vuoksi niistä ilmoitetaan arvo-osuuksien laji ja lukumäärä.

Kauimmin omistetut arvo-osuudet katsotaan luovutetuiksi ensiksi, jos verovelvollinen ei muuta näytä. Osuuden hankinta-aika ja hankintahinta määräytyvät tämän mukaisesti.

Jos osake on sen hankkimisen jälkeen jaettu useammaksi eri osakkeeksi (**ns. split**), osakkeen hankintameno lasketaan jakamalla alkuperäisen osakkeen hankintameno sen perusteella saatujen osakkeiden lukumäärällä. Selvitys hankintamenosta annetaan kohdassa "Lisätietoja".

Jos hankintamenona käytetään muuta kuin hankintameno-olettamaa (20/50 %) tai todellista hankintamenoa tai jos osaketta ostettaessa on saatu bonusosakkeita, selvitys siitä, miten hankintameno on laskettu, on annettava kohdassa "Lisätietoja".

Myös selvitys voiton hankkimisesta johtuneista menoista annetaan tarvittaessa kohdassa "Lisätietoja".

Jos luovutettu arvopaperi on saatu vastikkeettomasti, esim. perintönä tai lahjana, taikka jos luovutetun arvopaperin hankinta-ajaksi on ilmoitettu alkuperäisten osakkeiden hankinta-ajankohta (esim. rahastoannissa, uusmerkinnässä tai fuusiossa), selvitys näistä annetaan kohdassa "Lisätietoja".

Kohdassa "Lisätietoja" on myös annettava selvitys, jos luovutetun arvopaperin hankinta-ajaksi on ilmoitettu esim. vaihtovelkakirjan tai osakkeen sitovan merkintäsopimuksen tekemisen ajankohta.

Tarvittaessa selvitykset annetaan eri liitteessä.

Lomakkeen alkuun